

være meget, meget vanskelig at ændre, og det er den heldigvis også. Der er i vores grundlov fastsat en særlig og meget omfattende procedure for grundlovsændringer; sådan skal det være.

I sagens natur har grundloven en karakter, der gør, at vi må stille meget, meget strenge krav, før vi kan ændre. Grundloven skal være hævet over de omskifteligheder, der jo opleves i det politiske liv. Den danske grundlov bør bygge og bygges på værdier og holdninger, som vi kan enes om som fundamentale i vores samfund uanset politisk anskuelse.

For knap 2 år siden gav jeg her i Tinget udtryk for, at efter min opfattelse skal der være tre grundlæggende betingelser, som skal være opfyldt, før en grundlovsændring kan komme på tale, og dermed efter min opfattelse også, før der bør tages initiativ til at søsætte noget så tidkrævende og ressourcekrævende som en forfatningskommission. Jeg vil gerne gentage de tre forudsætninger her i dag, for de er efter min mening stadig helt afgørende for vores debat og for vores konklusion.

Der skal for det første være et påtrængende samfundsmæssigt behov for at ændre grundloven. Det skal ikke opfattes derhen, at vi ikke også i Folketinget som her i dag skal debattere grundloven, tværtimod. Vi, og det gælder også regeringen, skal være og er altid rede til at drøfte grundloven og dens aspekter nu og i fremtiden, men der skal være en påtrængende samfundsmæssig behovssituation for en ændring af grundloven.

For det andet skal der være helt konkrete ændringsforslag, som kan samle et meget, meget bredt flertal i Folketinget og bygge på en meget, meget bred opbakning i befolkningen. Det er i den forbindelse for mig meget vigtigt, at der i givet fald også er et meget bredt flertal bag en tanke om at nedsætte en eventuel grundlovskommission.

For det tredje skal ændringerne have en sådan karakter, at vi alle sammen med rimelighed kan vurdere, at der er en god mulighed for, at befolkningen med et overvældende flertal vil give sin tilslutning hertil. Man skal jo huske, at et grundlovsforslag skal kunne bære igennem ved en folkeafstemning med støtte fra mindst 40 pct. af samtlige stemmeberettigede. Vi må spørge os selv, hvor det eller de overbevisende forslag er, der kan gøre en sådan afstemning til en sikker folkevinder.

Hvis der ikke blandt Folketingets partier er bred enighed om, at de betingelser, jeg her har skitseret, er opfyldt eller kan opfyldes, ja, så bør der efter min opfattelse udvises forsigtighed med et fingerknips at gribe til nedsættelse af en grundlovskommission.

Som jeg også sagde for knap 2 år siden, er risikoen for, at projektet vil lide skibbrud undervejs, for stor, hvis der ikke er et bredt flertal for en ændring og for en nedsættelse af en grundlovskommission.

På baggrund af disse tre forudsætninger og ræsonnementet finder regeringen ikke allerede nu, at tiden er moden til at nedsætte en grundlovskommission. Før vi kan tage stilling overhovedet til det spørgsmål, må vi have en bred, omfattende debat om, hvad vi vil, hvad vi har af ændringsovervejelser, hvorvidt vi synes, der foreligger så fundamentale, samfundsmæssige behov, at det kan føre os frem til et sådant fælles ønske.

Debatten om grundloven skulle gerne her i jubilæumsåret være levende, engageret og stærk ikke alene her i Folketingssalen med et fuldtalligt medlemstal til stede, men også i den brede befolkning ude omkring og med et fuldt engageret pressekorps, der punkt for punkt vil have sine vurderinger af den engagerede debat, der optager os alle.

O.k., vi er lige startet. Vi har måneder foran os, men vel heller ikke et uendeligt antal måneder. Debatten er meget vigtig, for at vi politisk kan pejle os ind på, hvor der eventuelt måtte være behov for ændringer i grundloven. Det er vigtigt, at vi tager os den fornødne tid til at lytte til hinanden, reflektere over hinandens synspunkter og hinandens argumenter. Det gør sig vel især netop gældende, når vi taler og diskuterer behovet for ændringer i grundloven.

Med andre ord: Overvejelser om at nedsætte en grundlovskommission om at ændre grundloven er en alvorlig og principiel sag, der også bør bunde i en meget bred folkelig debat og en meget bred politisk debat. Debat først, dernæst politisk afklaring, dernæst juridisk afklaring og dernæst eventuel beslutning.

For regeringen er det med andre ord af afgørende betydning, at der tilvejebringes et ordentligt beslutningsgrundlag for de videre overvejelser og den politiske stillingtagen til behovet for ændringer i grundloven og dermed for behovet for en nedsættelse af en grundlovskommission. Derfor har regeringen efter nøje overvejelse besluttet at foreslå at opfordre Fol-